

Projektas

JAUNIMUI PALANKIŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO MODELIO SUKŪRIMAS

Finansuojamas pagal 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo programą Nr. LT11 „Visuomenės sveikatai skirtos iniciatyvos“

**Mokymai projekte dalyvaujančių 12 savivaldybių atstovams skirti
modelio įgyvendinimui, rezultatų vertinimui ir viešinimui**

Duomenų, vertingų sveikatos problemų analizei, rinkimas

Romualdas Buivydas

2016 m. kovo 2 d.

Projekto kodas – NOR-LT11-SAM-01-K-01-002

Projekto trukmė – 29 mėn. (2016-01-25 pasirašius susitarimą dėl projekto pakeitimo)

Projekto vykdytojas: UAB „Sveikatos ekonomikos centras“

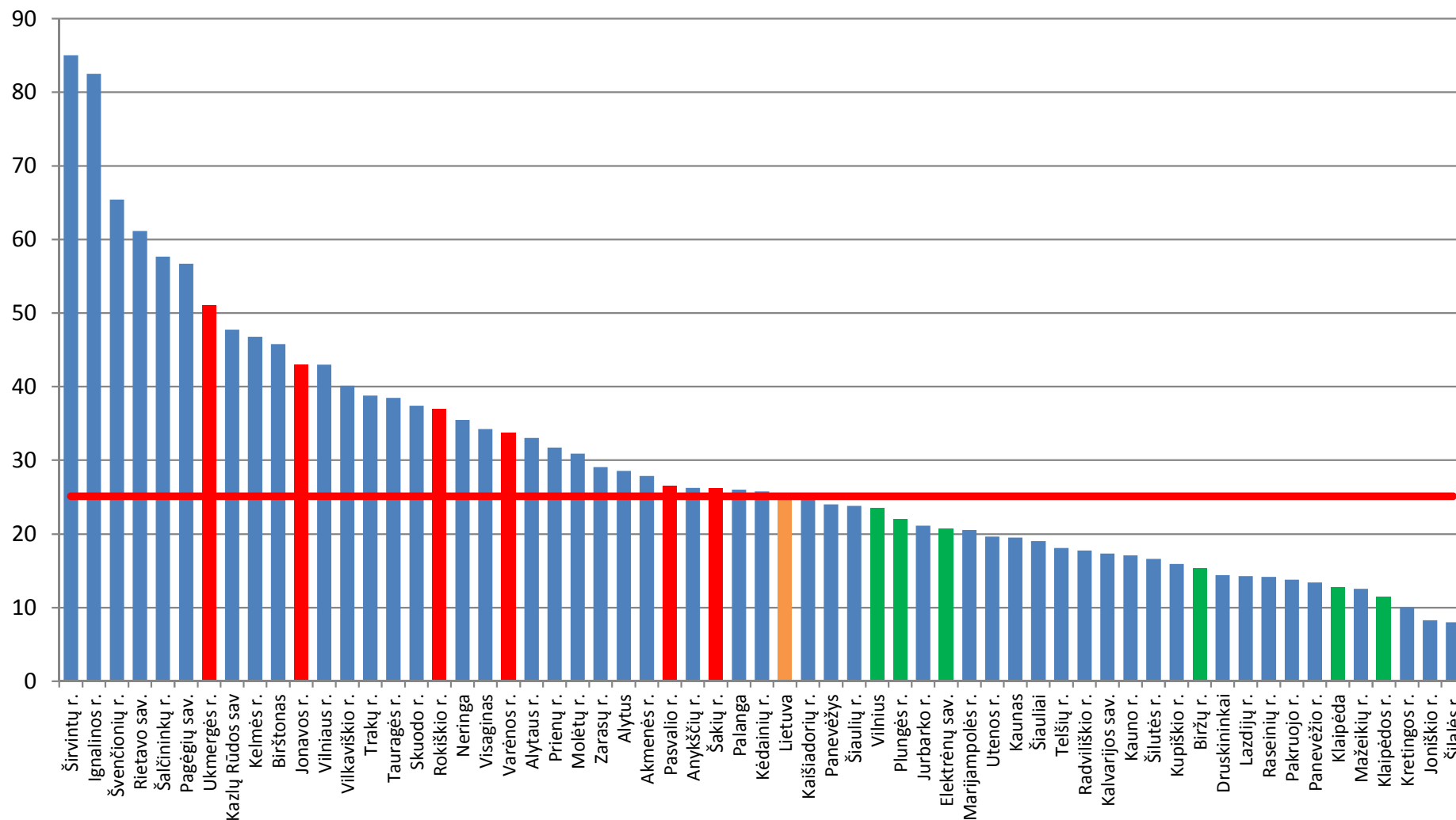
Projekto partneriai:

- Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras (SMLPC)
- VšĮ Rokiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras (Rokiškio PASPC)
- Rokiškio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras (Rokiškio VSB)

Situacijos analizė. Pavyzdys (1)

Alkoholio vartojimo neigiamo poveikio sveikatai mažinimo programa

Mirusiųjų nuo alkoholio sąlygotų priežasčių sk. 100000 gyv.

Šaltinis. Higienos institutas

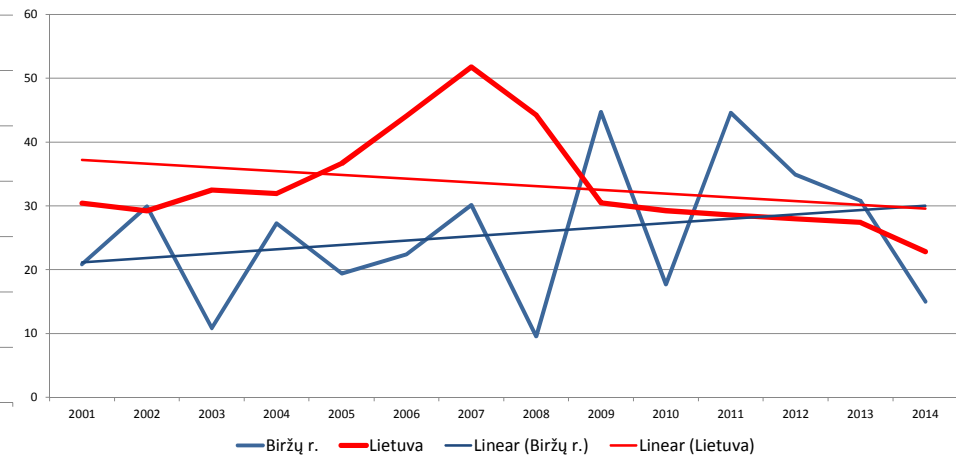
Situacijos analizė. Pavyzdys (2)

Alkoholio vartojimo neigiamo poveikio sveikatai mažinimo programa

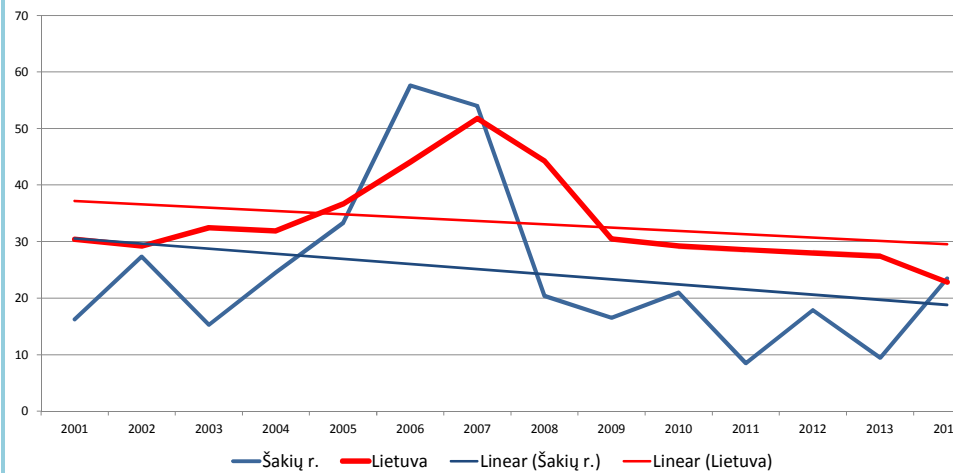
Standartizuotas mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100000 gyv.

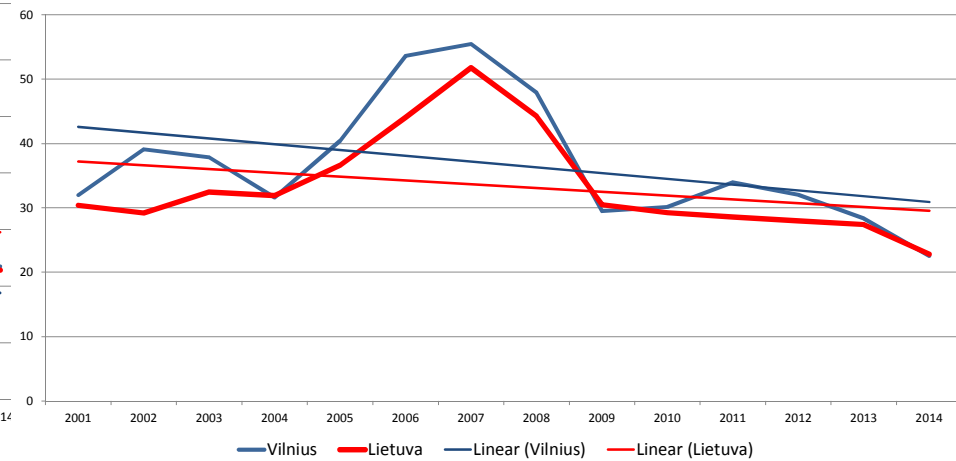
Standartizuotas mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100000 gyv.

Standartizuotas mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100000 gyv.

Standartizuotas mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100000 gyv.

**Kokiems sveikatos sutrikimams didžiausią
įtaką turi perteklinis alkoholio vartojimas?**

Kokiems sveikatos sutrikimams didžiausią įtaką turi perteklinis alkoholio vartojimas?

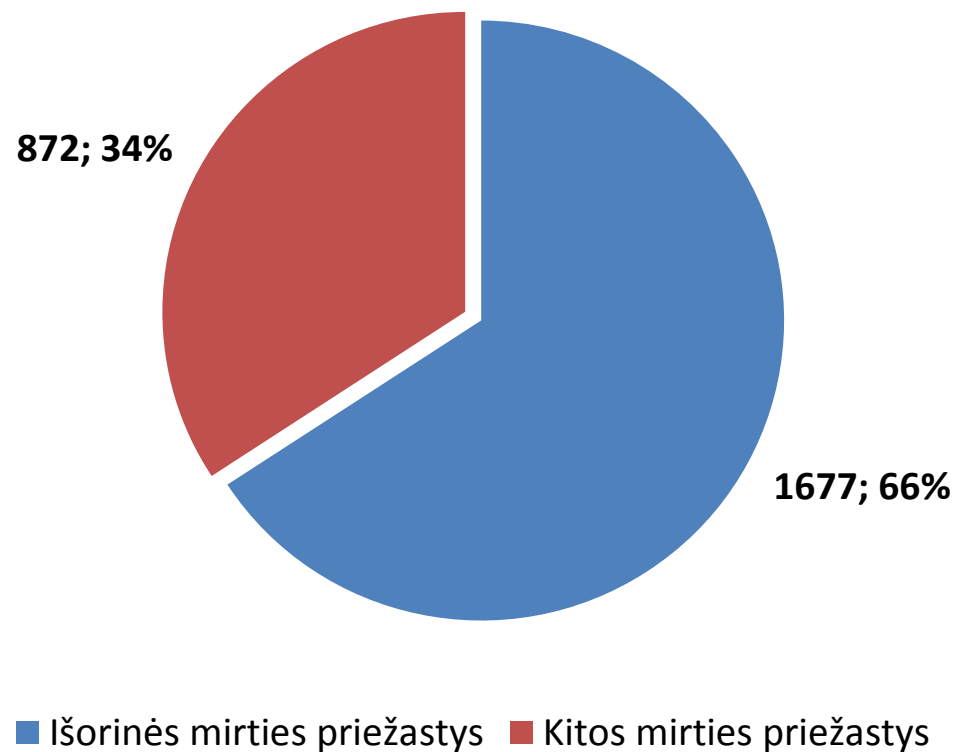
Su alkoholio vartojimu susijusios mirtys ir traumos, 2004 m.

Liga ar trauma	Procentas nuo visų su alkoholio vartojimu susijusių mirčių			Procentas nuo visų šios grupės mirčių		
	Viso	Vyrai	Moterys	Viso	Vyrai	Moterys
Kepenų cirozė	16,6	15,3	24,5	48,3	58,2	29,0
Traumos keliuose	11,9	12,3	9,9	21,0	25,2	9,2
Kitos atsitiktinės traumos	9,9	9,1	14,8	19,2	25	10,1
Kepenų vėžys	8,2	8,0	9,8	30,3	37,0	15,7
Smurtas	8,0	8,1	7,4	30,1	32,5	20,1
Stemplės vėžys	7,0	6,8	8,2	30,9	39,8	14,3
Hipertenzinė širdies liga	5,8	5,2	9,7	13,3	22,1	5,7
Cerebrovaskulinės ligos	4,9	8,0		1,9	5,8	
Savižudybės	4,0	3,8	5,3	10,7	13,9	5,2
Sutrikimai susiję su alkoholio vartojimu	3,9	3,9	4,1	100	100	100
Išėminė širdies liga	3,8	6,2		1,2	3,1	
Apsinuodijimai	3,0	2,7	4,3	19,2	23,9	10,9
Paskendimai	2,7	2,5	4,0	15,7	18,4	10,0
Nukritimai	2,1	2,1	2,5	11,2	15,3	4,7
Epilepsija	2,1	1,7	4,1	32,7	41,1	21,2
...						

Šaltinis. Global status report on alcohol and health, World Health Organization 2011

Kodėl buvo pasirinkta tokia JPSPP Modelio koncepcija ir kodėl būtinas tarpinstitucinis bei tapsektorinis bendradarbiavimas?

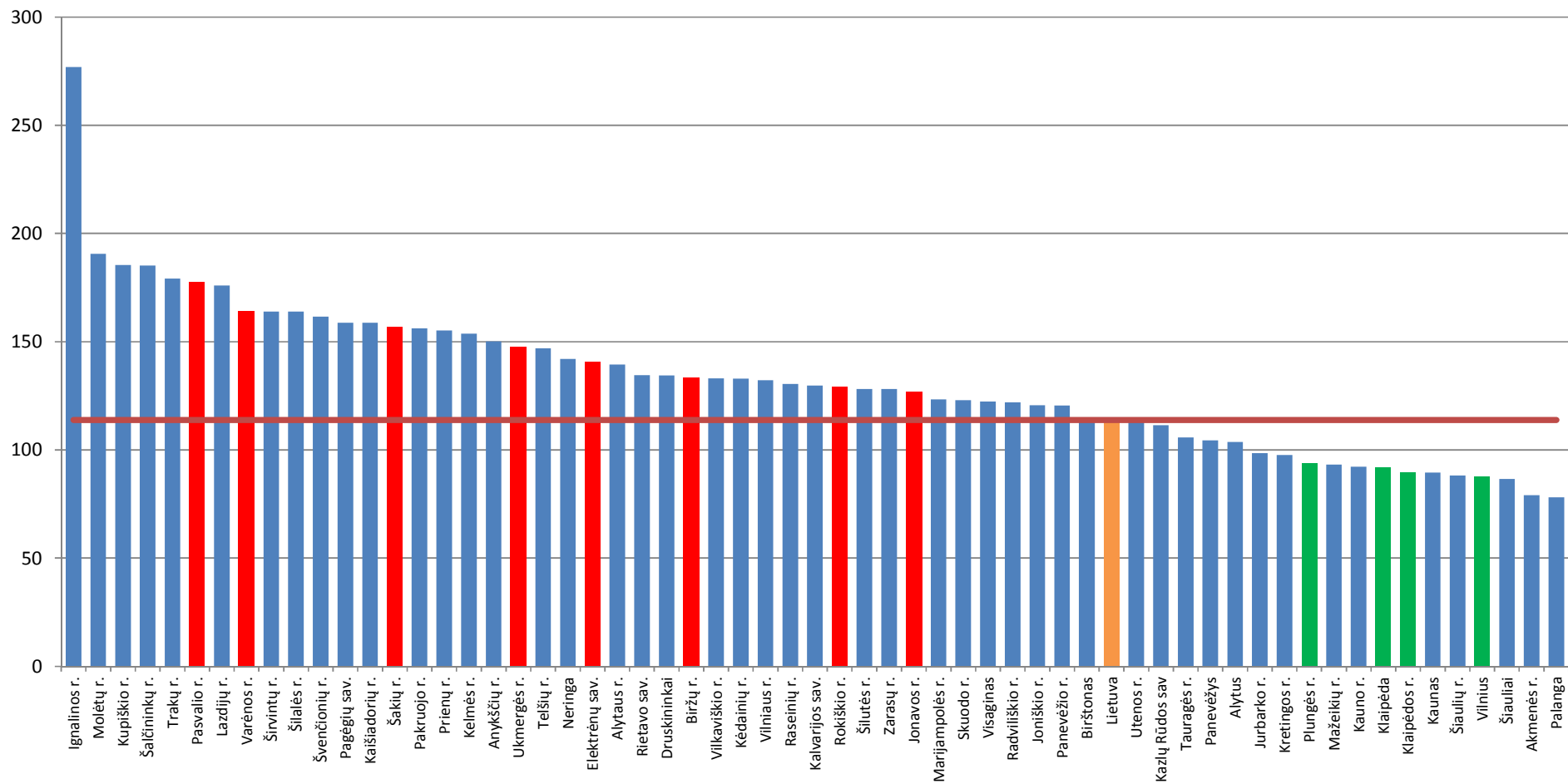
Mirusiųjų skaičius 14-29 m.,
Lietuva, 2010-2013 m.

Situacijos analizė. Pavyzdys (3)

Alkoholio vartojimo neigiamo poveikio sveikatai mažinimo programa

Mirusiųjų dėl išorinių priežasčių sk. (V01-Y98) 100000 gyv.

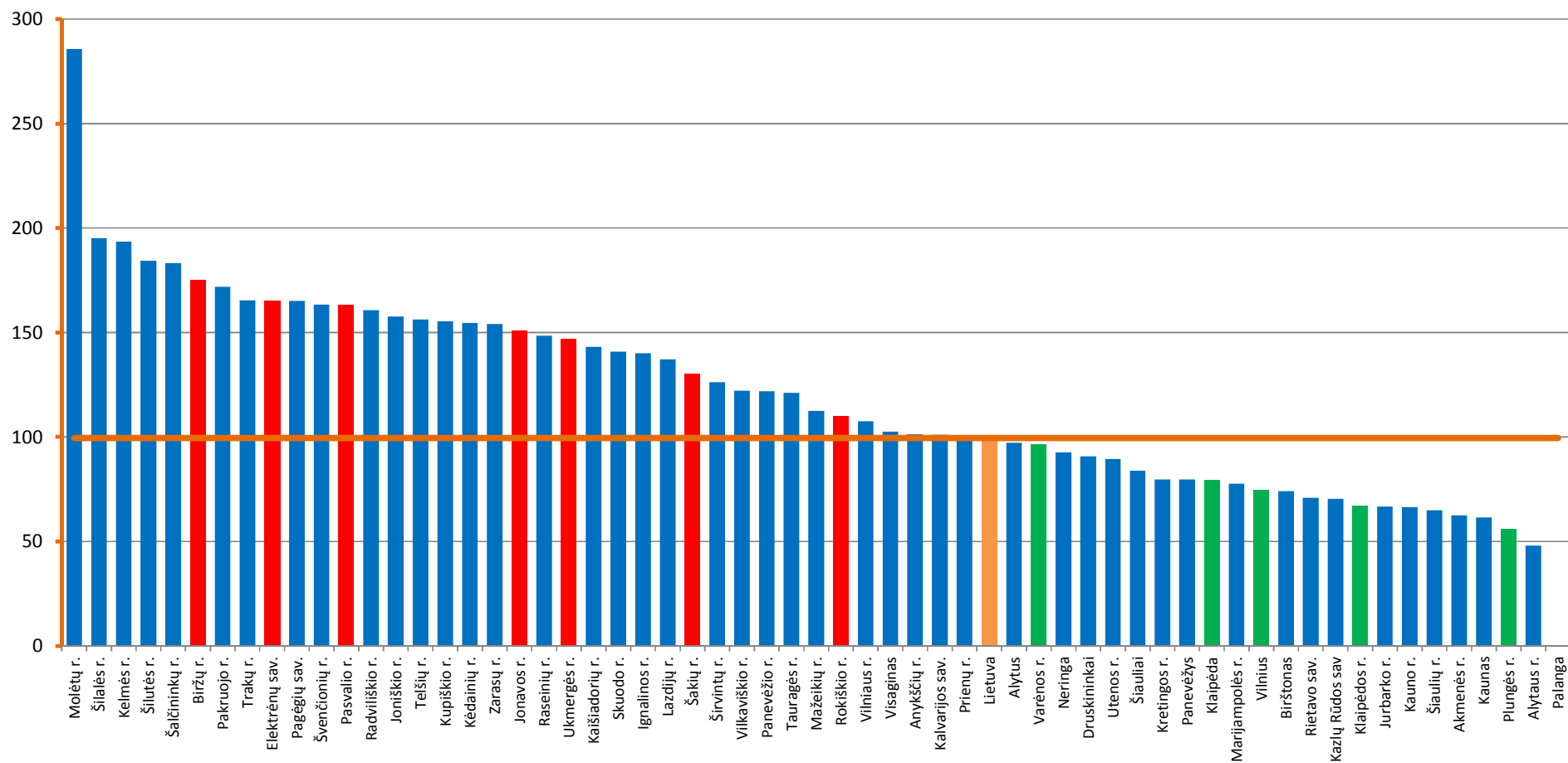

Situacijos analizė. Pavyzdys (4)

Alkoholio vartojimo neigiamo poveikio sveikatai mažinimo programa

18-44 m. amžiaus asmenų mirtingumas dėl išorinių priežasčių 100000 gyv.

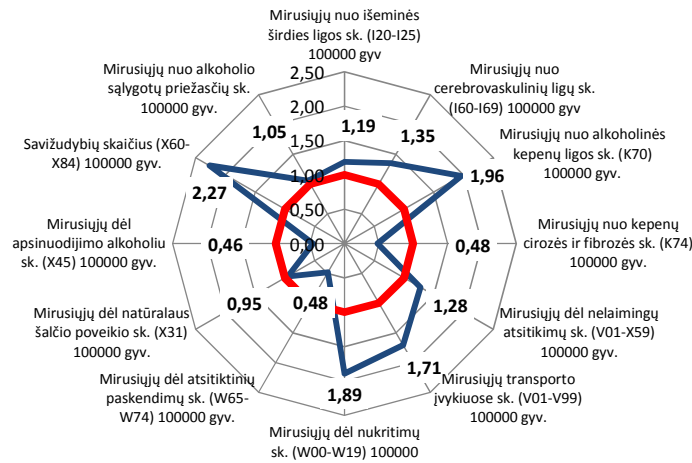

Mirtingumo rodiklių palyginimas

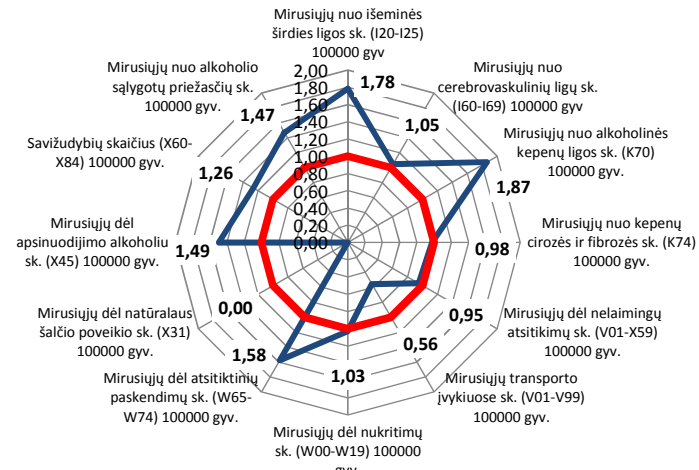
	Mirusiųjų nuo alkoholio sąlygotų priežasčių sk. 100000 gyv.	Standartizuotas mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100000 gyv.	Mirusiųjų dėl išorinių priežasčių sk. (V01-Y98) 100000 gyv.	Standartizuotas mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V01-Y98) 100000 gyv.	18-44 m. amžiaus asmenų mirtingumas dėl išorinių priežasčių 100000 gyv.	Mirusiųjų skaičius dėl išorinių mirties priežasčių per 2010-2014 m.			
						14-17	18-22	23-29	14-29
Biržų r. sav.	15,26	14,98	133,56	139,25	175,04	4	10	15	29
Elektrėnų sav.	20,66	17,67	140,5	129,22	165,25	4	3	10	17
Jonavos r. sav.	43,01	39,78	126,77	114,33	150,81	4	12	19	35
Klaipėdos m. sav.	12,76	11,54	91,88	78,06	79,32	4	22	67	93
Klaipėdos r. sav.	11,43	10,63	89,57	78,19	67,02	4	14	21	39
Pasvalio r. sav.	26,48	20,91	177,81	156,49	163,11	3	16	13	32
Plungės r. sav.	22,05	17,37	93,73	81,59	55,91	2	11	13	26
Rokiškio r. sav.	36,96	29,64	129,35	112,28	110,13	3	17	11	31
Šakių r. sav.	26,15	23,49	156,91	134,19	130,22	3	12	17	32
Ukmergės r. sav.	51,03	42,91	147,71	136,48	146,86	3	14	24	41
Varėnos r. sav.	33,7	28,83	164,29	126,48	96,55	1	8	10	19
Vilniaus m. sav.	23,47	22,52	87,77	80,45	74,59	20	73	189	282
Lietuva	25,13	22,82	113,83	100,02	99,49	183	757	1134	2074

Mirtingumo rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu

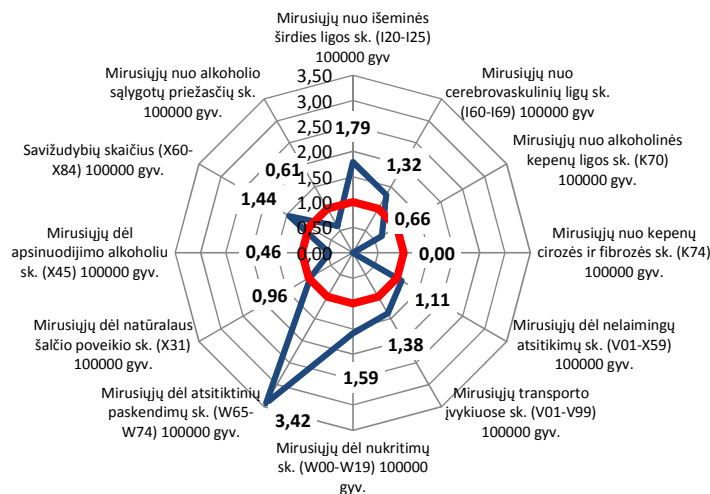
Mirtingumo rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Pasvalio r., paskutinių metų duomenys

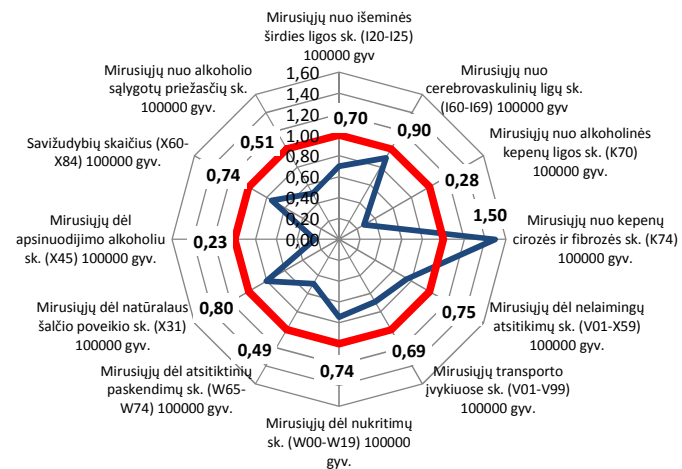
Mirtingumo rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Rokiškio r., paskutinių metų duomenys

Mirtingumo rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Biržų r., paskutinių metų duomenys

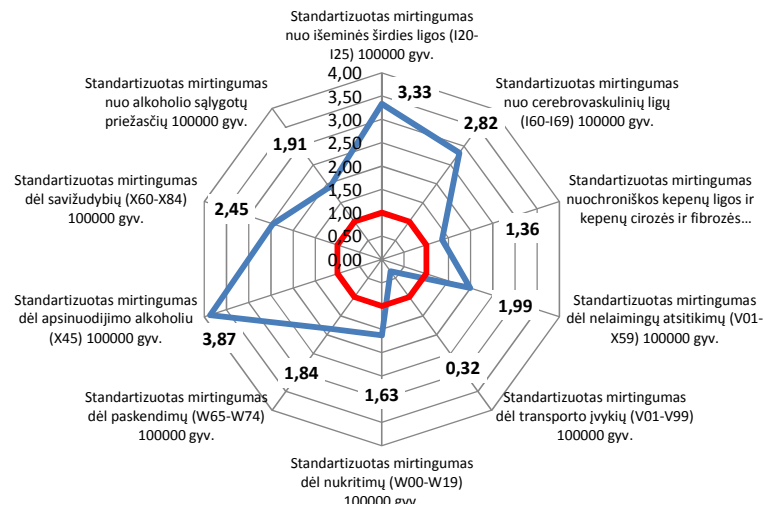
Mirtingumo rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Klaipėdos m., paskutinių metų duomenys

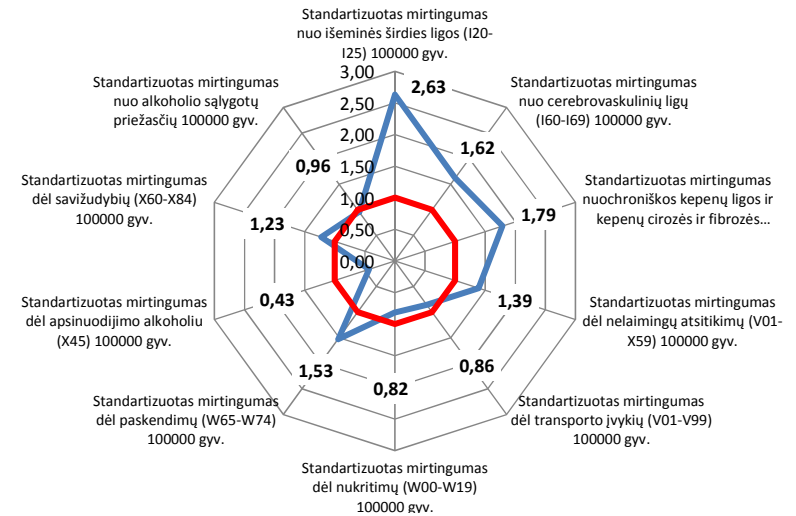
Šaltinis. Higienos institutas, SEC skaičiavimai

Mirtingumo rodiklių palyginimas su Lenkija

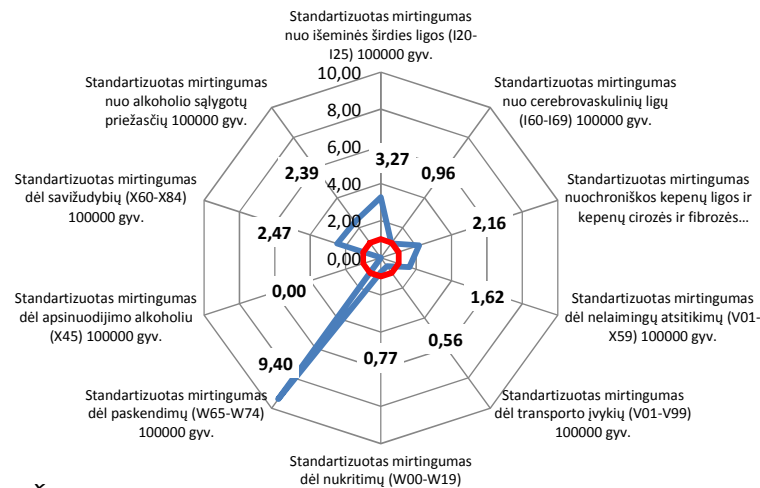
Standartizuoto mirtingumo rodiklių palyginimas su Lenkija, 2012 m., Elektrėnų sav.

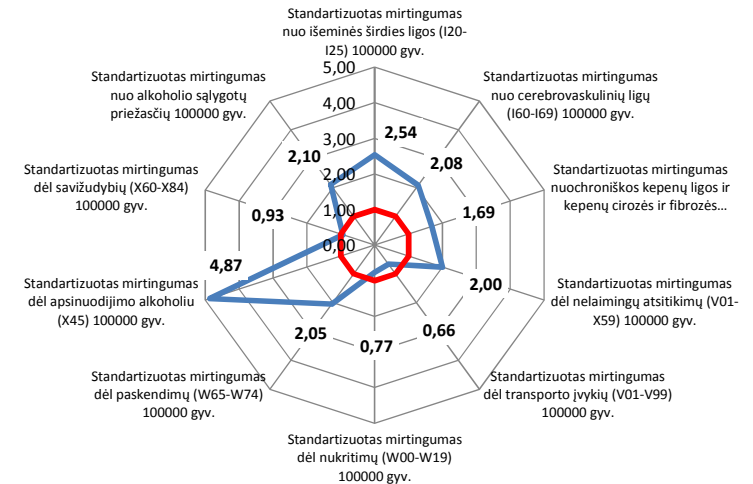
Standartizuoto mirtingumo rodiklių palyginimas su Lenkija, 2012 m., Klaipėdos m. sav.

Standartizuoto mirtingumo rodiklių palyginimas su Lenkija, 2012 m., Plungės r. sav.

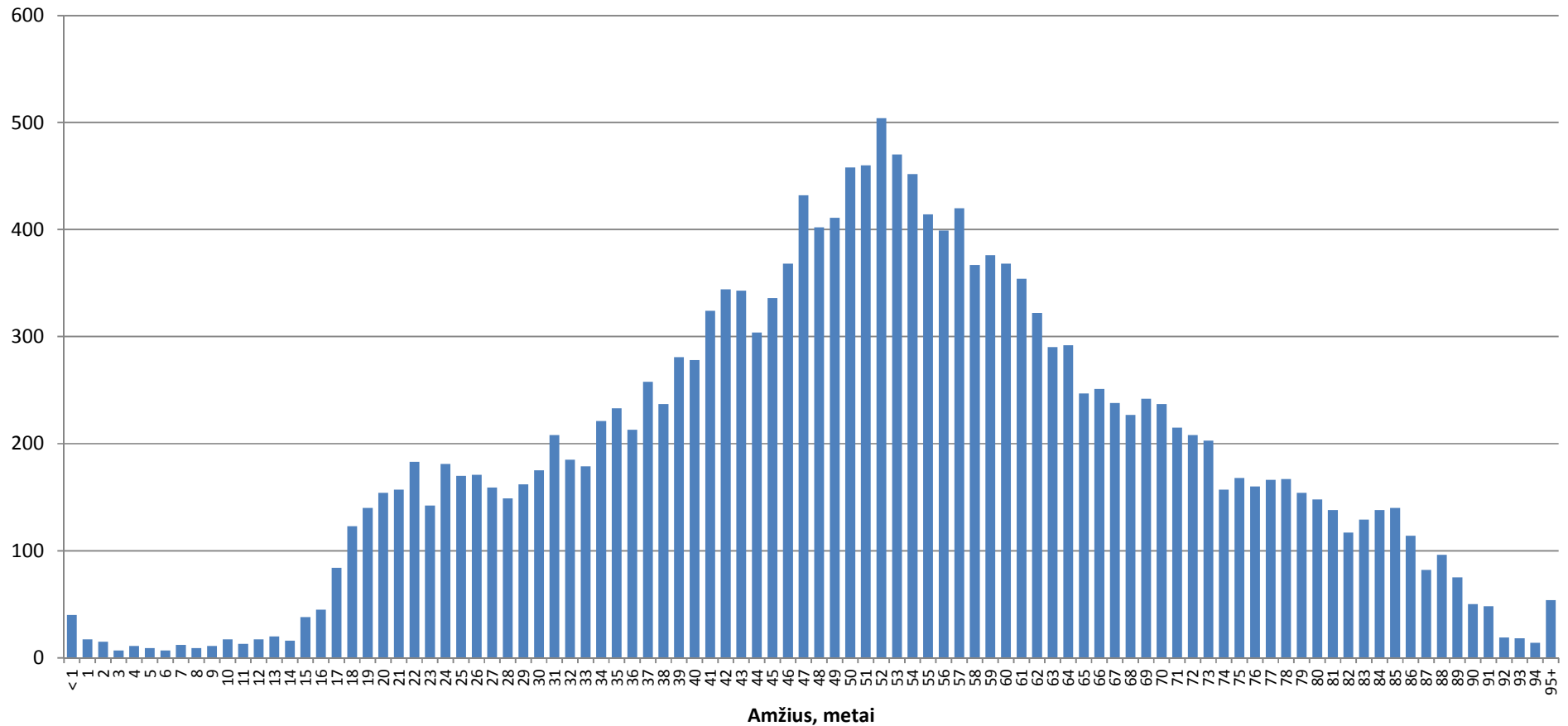
Standartizuoto mirtingumo rodiklių palyginimas su Lenkija, 2012 m., Vilniaus m. sav.

Šaltinis. Higienos institutas, SEC skaičiavimai

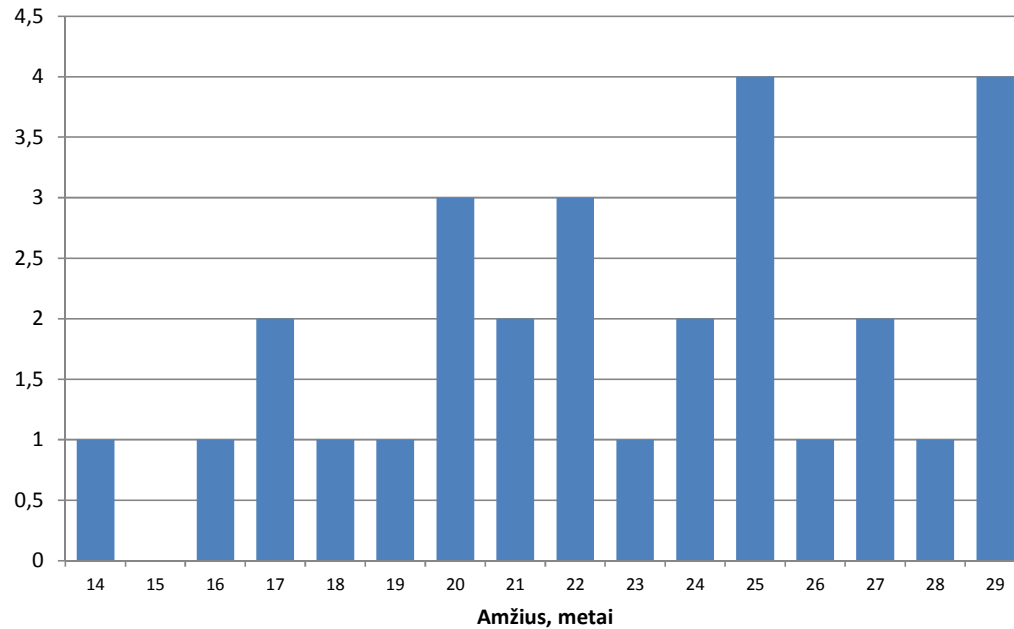
Mirusiųjų skaičiaus pagal amžių analizė

Mirusiųjų skaičius pagal amžių dėl išorinių mirties priežasčių per 2010-2014 m. laikotarpį. Lietuva

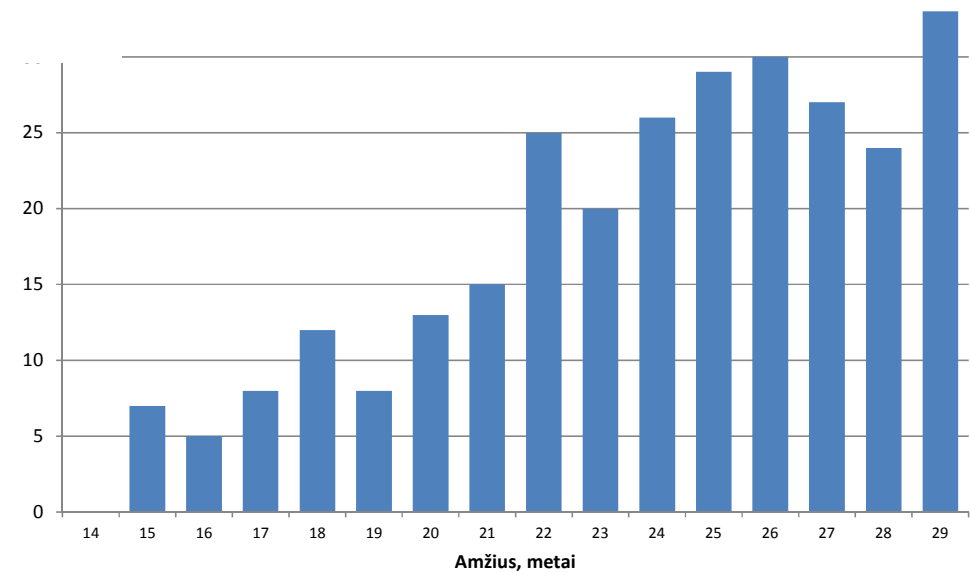

Mirusiųjų skaičiaus pagal amžių analizė

Mirusiųjų skaičius pagal amžių dėl išorinių mirties priežasčių per 2010-2014 m. laikotarpį. Biržų r. savivaldybė

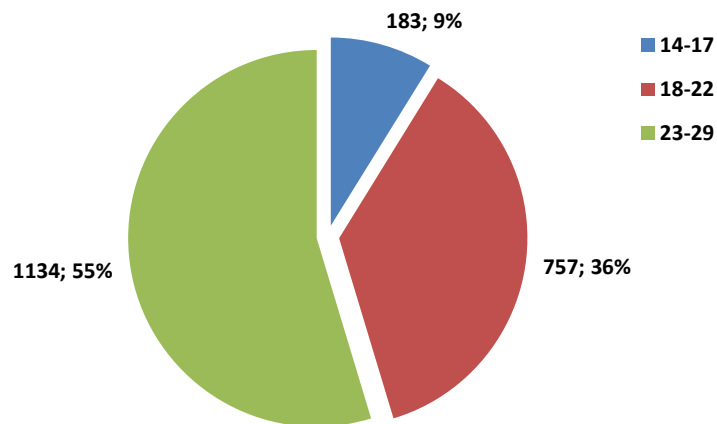
Mirusiųjų skaičius pagal amžių dėl išorinių mirties priežasčių per 2010-2014 m. laikotarpį. Vilniaus m. savivaldybė

Mirusiųjų skaičiaus pagal amžių analizė

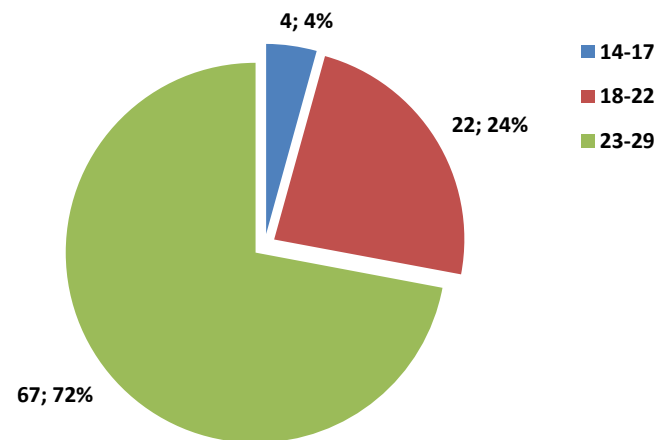
Mirusiųjų skaičius pagal amžiaus grupes dėl išorinių mirties priežasčių per 2010-2014 m. laikotarpį.

Lietuva

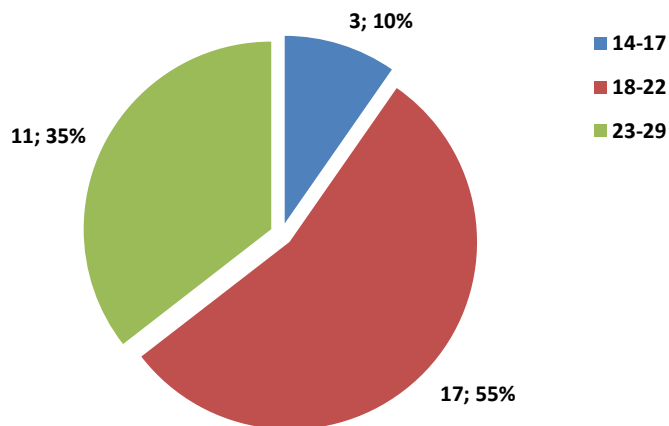
Mirusiųjų skaičius pagal amžiaus grupes dėl išorinių mirties priežasčių per 2010-2014 m. laikotarpį.

Klaipėdos m. savivaldybė

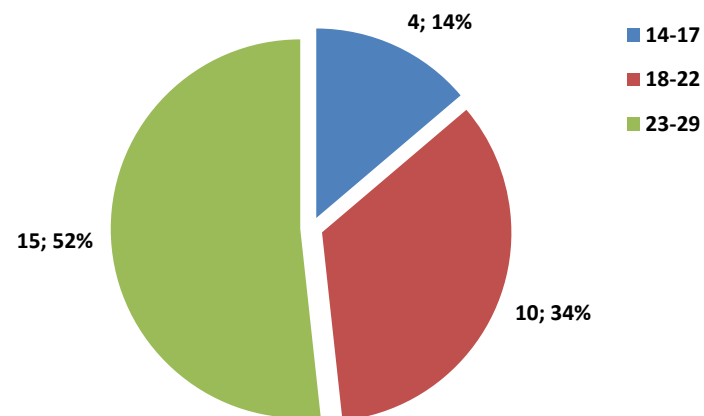
Mirusiųjų skaičius pagal amžiaus grupes dėl išorinių mirties priežasčių per 2010-2014 m. laikotarpį.

Rokiškio r. savivaldybė

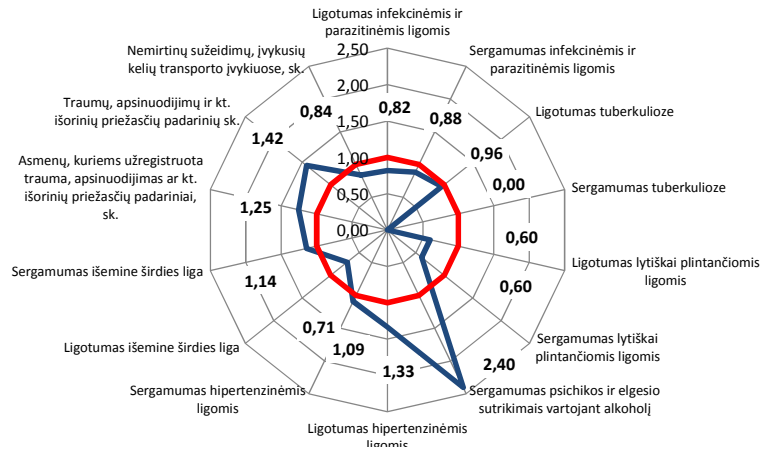
Mirusiųjų skaičius pagal amžiaus grupes dėl išorinių mirties priežasčių per 2010-2014 m. laikotarpį.

Biržų r. savivaldybė

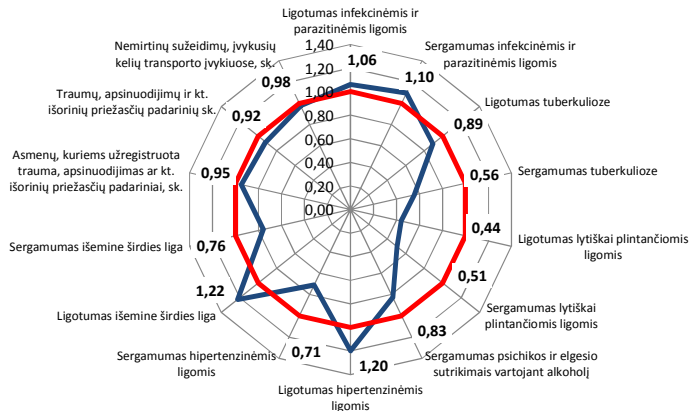

Sergamumo rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu

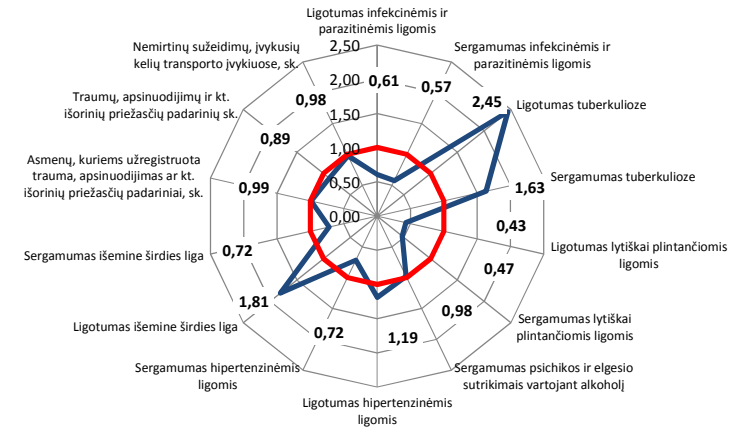
Sergamumo ir ligotumo rodiklių 100000 gyv. palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Elektrėnų r., paskutinių metų duomenys

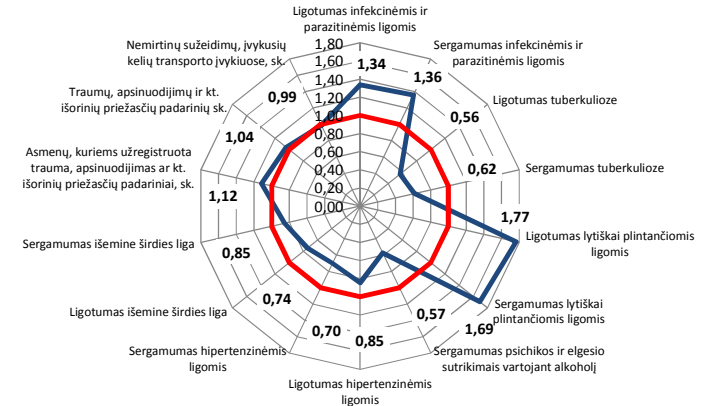
Sergamumo ir ligotumo rodiklių 100000 gyv. palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Rokiškio r., paskutinių metų duomenys

Sergamumo ir ligotumo rodiklių 100000 gyv. palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Biržų r., paskutinių metų duomenys

Sergamumo ir ligotumo rodiklių 100000 gyv. palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Vilniaus m., paskutinių metų duomenys

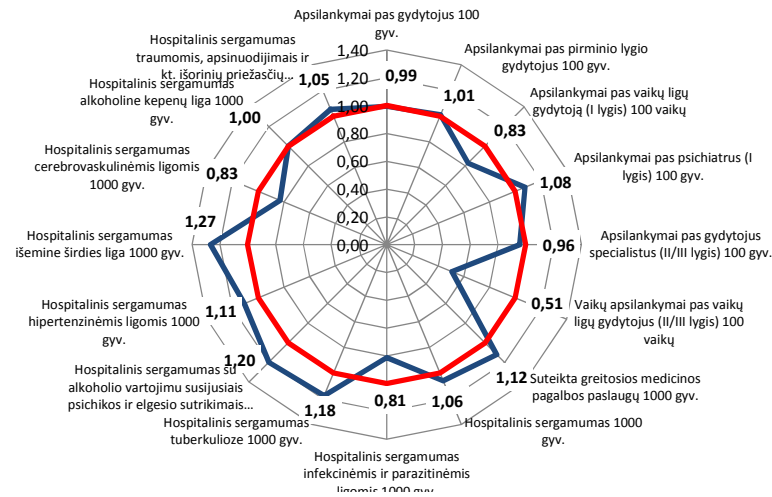

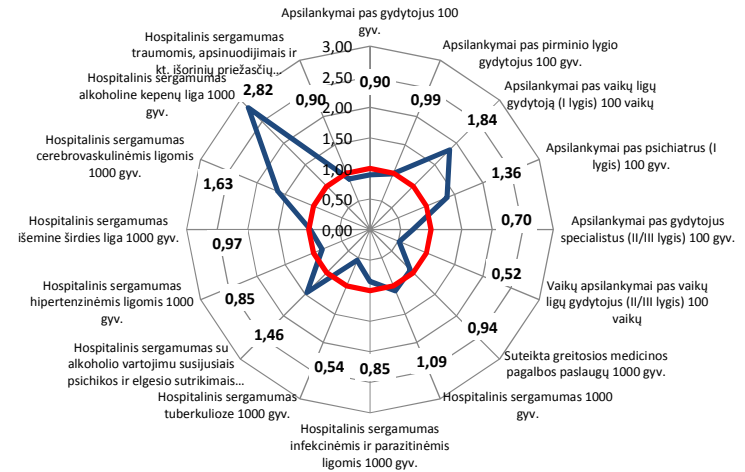
Ką daryti, kad situacija pagerėtų?

Paslaugų teikimo rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu

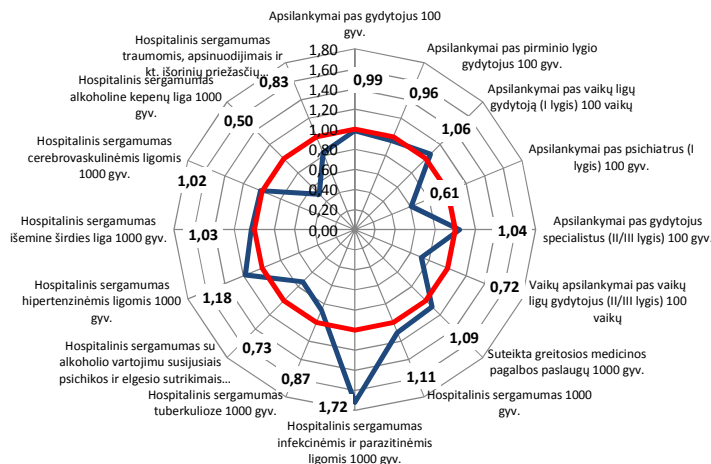
Paslaugų teikimo rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Plungės r., paskutinių metų duomenys

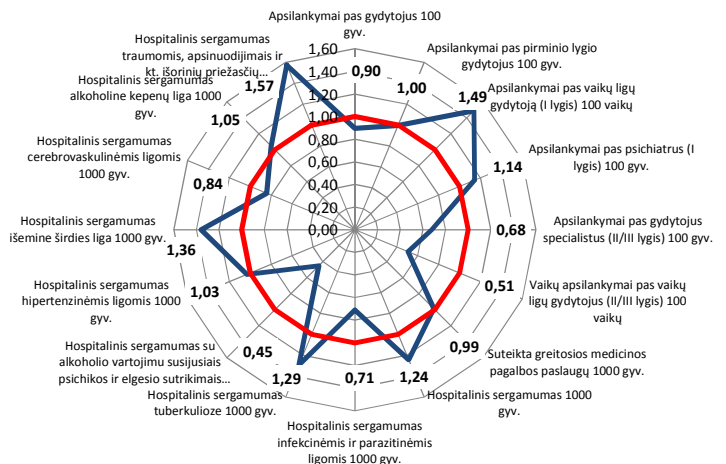
Paslaugų teikimo rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Rokiškio r., paskutinių metų duomenys

Paslaugų teikimo rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Klaipėdos m., paskutinių metų duomenys

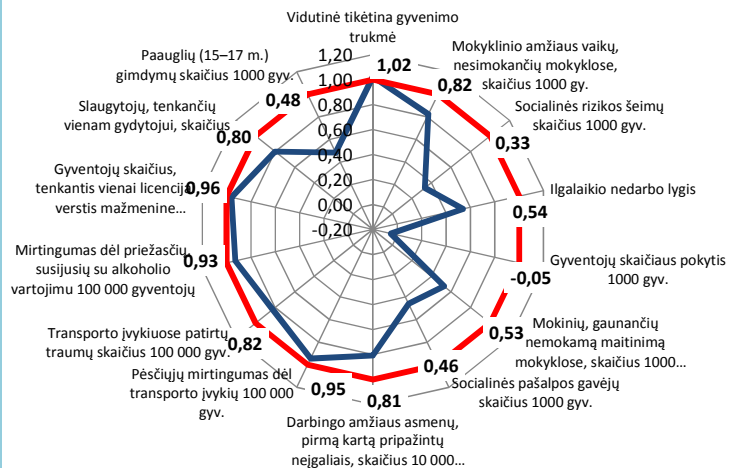
Paslaugų teikimo rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Biržų r., paskutinių metų duomenys

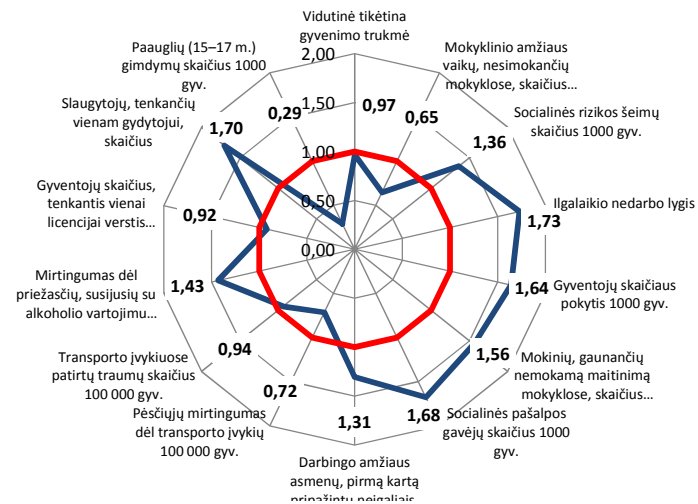
Šaltinis. Higienos institutas, SEC skaičiavimai

Stebėsenos rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu

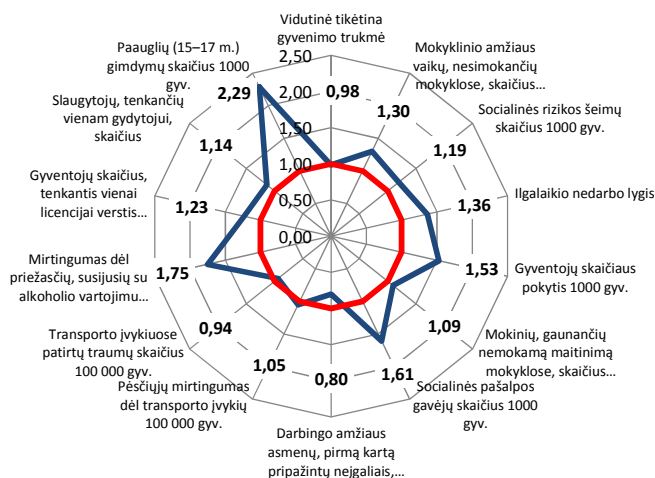
Stebėsenos rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Vilniaus m., paskutinių metų duomenys

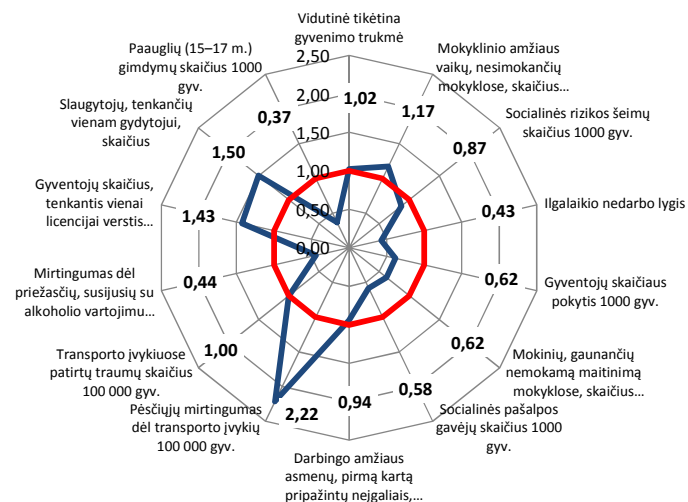
Stebėsenos rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Rokiškio r., paskutinių metų duomenys

Stebėsenos rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Jonavos r., paskutinių metų duomenys

Stebėsenos rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, Klaipėdos r., paskutinių metų duomenys

Šaltinis. Higienos institutas, SEC skaičiavimai

Norint pasiekti geriausią rezultatą būtinas sisteminis sveikatos problemų sprendimo požiūris

Sisteminis požiūris gali apimti, pavyzdžiui:

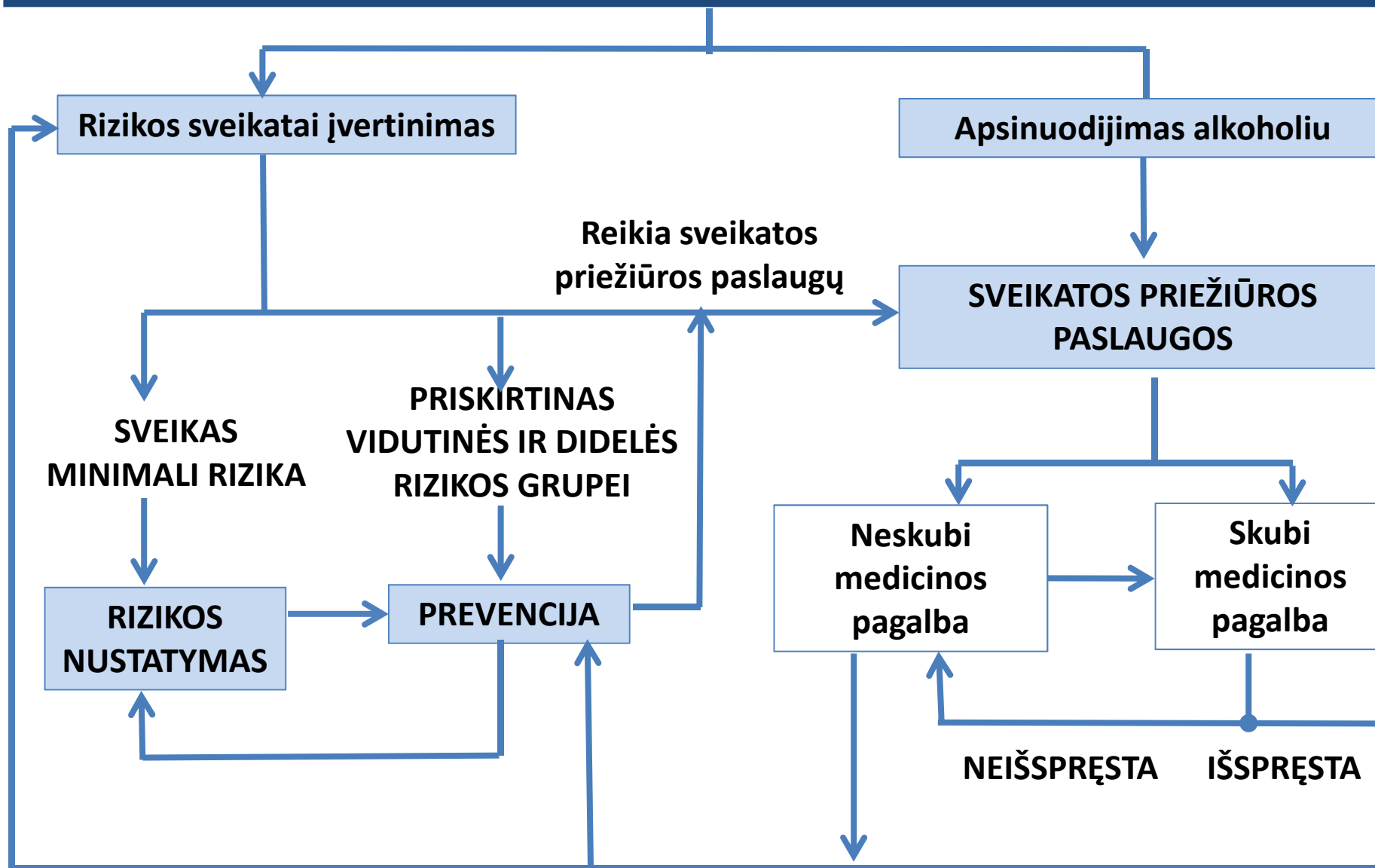
- Kuo platesnį paslaugų teikėjų ir paslaugų iš skirtingų sektorių ratą;
- Kuo platesnį finansavimo šaltinių ir finansavimo būdų ratą;
- Kuo platesnį pagal problemos sprendimo būdus (funkcijas) sąrašą.

**Klasifikatorių yra daug, bet, kas geriausiai ir
visapusiškai padėtų spręsti problemą?**

**Vienas iš sprendimo būdų
Paslaugų teikimo algoritmai**

ALKOHOLIO VARTOJIMO NEIGIAMO POVEIKIO SVEIKATAI MAŽINIMAS. ALGORITMAS ASMENINIO KONTAKTO ATVEJU

Ačiū už dėmesį